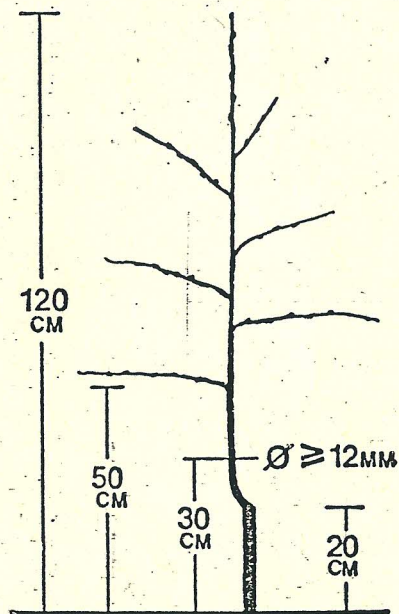

НО ВИ НИ Садівництва

1 • 1994

Кронована однорічка яблуні з високим окуліруванням /до статті с. 3-7/.

ІДЕІ
 ■■■
 ПРОЕКТИ
 ■■■
 НОВАЦІЇ
 ■■■
 ЗДОБУТКИ
 У НАУЦІ
 І ПРАКТИЦІ
 ■■■
 МАРКЕТИНГ

Науково-виробничий журнал

З а с н о в н и к и —

Укрсадвинпром,
 Уманський с.-т. Інститут,
 Мліївський НДІ садівництва,
 УкрНДІ зрошувального садівництва,
 Подільська дослідна станція садівництва

Зареєстрований Держкомвидавом України 5 березня 1994 р., серія КВ, № 465.

Головний редактор Г. К. КАРПЕНЧУК

Редакційна колегія:
 БІЛИЙ П. Ф.
 БОНДАРЕНКО А. О.
 ЗДОРОВЦОВ О. І.
 КАЛЕНИЧ Ф. С.
 КОПИТКО П. Г.
 КРАСНОШТАН А. О.
 МАЙДЕБУРА В. І.
 МЕЛЬНИК О. В. (відповідальний секретар)
 СУХОМЕЙЛО Т. Г.
 ХОМЕНКО І. І.
 ЧЕРНІЙ В. В.

Підписано до друку 17.03.94.
 Формат 60x84 1/16.
 Друк офсетний.
 Обсяг — 2,5 др. арк.
 Тираж 5000.
 Зам. № 1506.
 Ціна договірна.

Уманська міська друкарня Черкаського обласного управління по пресі

З М І С Т

Шевченко С. А. — Проблеми виробництва садивного матеріалу в об'єднанні Укрплодорозсадник	1
Карпенчук Г. К. — Що нового у вирощуванні саджанців яблуні?	3
Карпенчук Г. К., Мельник О. В. — Вегетативно-розмножувані підщепи яблуні у світі	8
Кіщак Ю. П. — Клонові підщепи для абрикоса в Україні	14
Мельник О. В. — Зберігати садивний матеріал разом із плодами небезпечно	15
Фарафонов В. А., Лапа О. М. — Нові препарати для захисту яблуні	17
Хоменко І. І., Коваль В. О. — Ефективність застосування інсектару та діміліну в боротьбі з плодожерками зерняткових	19
Плисканівський В. О. — Стійкість яблук до плодової гнилі	23
НОВІ КУЛЬТУРИ І СОРТИ	
Туровцев М. І., Туровцева В. О. — Нові сорти черешні	26
Довбиш О. П. — Пробуджуваність бруньок і пагоноутворююча здатність нових сортів яблуні	29
Кіщак Ю. П. — Азіатська груша «наші»	30
Елстар	31
НАШІ КОНСУЛЬТАЦІЇ	
Карпенчук Г. К. Чому у серпні сохне черешня?	34

ХРОНІКА

ciba — ВСЕСВІТНЬО ВІДОМИЙ ШВЕЙЦАРСЬКИЙ КОНЦЕРН — СПОНСОР ЖУРНАЛУ.

Адреса редакції: 258900, м. Умань-5, Черкаської обл. аб. скринька 543, тел. (047-44) 5-23-26.
 Розрахунковий рахунок 000700585
 МФО 354251 в Агропромбанку м. Умань

КЛОНОВІ ПІДЩЕПИ ДЛЯ АБРИКОСА В УКРАЇНІ

Ю. П. Кіщак, науковий співробітник

Один з основних шляхів інтенсифікації вищого культури — абрикоса є закладання скороплідних, низькорослих, високопродуктивних насаджень, які б забезпечували стабільну врожайність і високу якість плодів.

В Укр. НДІ садівництва протягом 1990—92 рр. проводили вивчення клонових підщеп абрикоса в розсаднику та щеплених на них дерев в саду. Вивчались сіянці напівкультурних форм — жерделі, АП-1 (гібрид аличі з персиком), АП-2, Памірський № 5, вишня піщана, Апомікт, ВВА-1 (гібрид вишні повстистої з аличею), ВАА-2, Дружба, вишня повстиста, ВСВ-1.

Для використання у вигляді проміжних (інтеркалярних) вставок вивчались форми Алаб-1, Елген та Кубанський карлик.

Зелені живці для вкорінення в умовах штучного туману заготовляли в маточних насадженнях із схемою садіння дерев 3х1 м. Вихід живців з дерева залежав від сили росту підщепи та її пагоноутворю-

вальної здатності. Від сильнорослих підщеп АП-1, АП-2, ВАА-2 та від середньорослих Дружба, вишня повстиста, піщана х алича, отримували по 123—203 пагони або 411—677 тис/га. Від решти форм одержували по 65—85 пагонів 220—280 тис/га),

З одного пагона сильно- та середньорослих форм нарізали по 3—4 живці довжиною 15 см, а з слабкорослих — по 1—2 живці. Таким чином, з 1 га маточних насаджень підщеп абрикоса можна отримати від 0,5 до 2,0 млн. шт. зелених живців.

В умовах штучного туману всі форми підщеп укорінювались на рівні 70—89% (краще живці з верхньої частини пагону). На підщепі Памірський № 5 коріння утворювалось слабке (19,3%). Заготовлені в першій декаді червня живці укорінювались протягом 7—10 днів.

Виявлено, що вишня піщана, Апомікт, вишня повстиста витримують штучне заморожування при температурі — 14°C; сіянці жер-

делі, Дружба, ВВА-1, ВАА-2, ВСВ-1, вишня піщана х алича мінус 12°C; АП-1, АП-2, Памірський № 5, Зелена колона, Весняне полум'я — мінус 8—10°C,

Кращий строк окулірування абрикоса на вказаних клонівих підщепках — з 3-ї декади липня до 2-ї декади вересня. Для попередження запливання вічок краще окулірувати вприклад.

За господарсько-цінними ознаками у розсаднику виділені кращі слабкорослі підщепи Дружба і ВВА-1.

У сортів абрикоса Червоношокий, Колгоспний, Лютезьський, Поліський великоплідний виявлена несумісність з такими підщепами, як сіянці жерделі, АП-1, Дружба, ВАА-2. За силою росту 4-річні дерева згаданих сортів в саду істотно відрізнялись між собою в залежності від підщепи.

Найвищими виявились насадження на сіянцях жерделі, близькими до них на ВАА-2 (95%) та АП-1 (86%), а найменшими — на підщепі Дружба (64% від сили росту на сіянцях).

В розрахунку на одиницю проекції та обсягу крони, а також площі поперечного перерізу штамбу на підщепі Дружба забезпечується в 2,2—2,5 рази вища урожайність, ніж на сіянцях жерделі. Садивний матеріал на цій підщепі найбільш придатний для інтенсивних насаджень в зоні північного Лісостепу.

Вважаємо доцільним провести вивчення підщеп Дружба і ВВА-1 з рекомендованими для різних зон України сортами абрикоса з метою створення слабкорослих, скороплідних, високопродуктивних насаджень.

252027, м. Київ, Новосілки, УкрНДІ садівництва.

ЗБЕРІГАТИ САДИВНИЙ МАТЕРІАЛ РАЗОМ ІЗ ПЛОДАМИ НЕБЕЗПЕЧНО

О. В. Мельник, кандидат с.-г. наук, доцент

На практиці часто виникає потреба у тимчасовому

(до садіння в сад), або тривалому зимовому зберіган-

ні живців чи садивного матеріалу плодкових та ягідних рослин.

Тривале зберігання в спеціалізованих розсадниках проводять в прикопках, або в пристосованих для цього підвалах та спеціальних сховищах. При наявності плодосховища чи холодильника таке зберігання проводять в ньому, виділяючи окрему камеру.

Передовою зарубіжною практикою (Англія, Голландія, США) та спеціальними дослідженнями встановлено, що тривале зберігання садивного матеріалу у фруктосховищі, де знаходяться також плоди (переважно яблука), пов'язане із значним ризиком зниження його якості та втрат від специфічних пошкоджень.

Такі пошкодження проявляються у вигляді утворення калюсу навкруг бруньок, в основі та на кінцях гілок, спухання і розтріскування кори поздовж стовбура та гілок із заповненням тріщин калюсом тістоподібної консистенції, розривання бруньок, «підперезування» калюсом гілок, особливо біля верхівок, непомірного збільшення продихів на корі пагонів, утворення наростів на коренях тощо.

Сильне розтріскування

приводить до розвитку фітопатогенних захворювань, передусім плісняви, «підперезування» тканин й загибелі гілок, а нарости на коренях, — до їх загнивання. Значко пошкоджені пагони та бруньки нездатні до подальшого росту та розвитку після садіння саджанця. При слабкому ж ступені спостерігається сповільнення процесів росту, розвитку саджанців, їх начебто «засинання». Живці після щеплення, окрім того, погано приживлюються.

Першопричиною вказаних негативних явищ вважають легкі газоподібні сполуки, що виділяються із досягаючих у сховищі плодів, серед яких переважає етилен.

Спеціальними дослідженнями виявлений прямий зв'язок небажаного калюсоутворення на рослинних органах із вмістом етилену в навколишній атмосфері. Мінімальною концентрацією етилену в повітрі, здатною спричинювати пошкодження садивного матеріалу, вказують на рівні 0,03-1 ppm (до 0,0001%). Ознаки негативної дії етилену в приміщенні на саджанцях, особливо при підвищеній до 8—10°C температурі та недостатній вентиляції, уже проявляються, якщо тут за-

лишити декілька ящиків яблук.

Розвиток пошкоджень різко прискорюється також із зростанням вмісту вологи в рослинах (намочування живців чи коренів у саджанців перед і в процесі зберігання), при будь-яких пораненнях кори, наприклад від оббивання листя на саджанцях перед викопуванням,

В наших дослідах калюсоутворення різко зросло із застосування регуляторів росту (індолил — масляна кислота) під час зберігання здерев'янілих живців клонових підщеп яблуні М26 та ММ106 з метою їх подальшого вкорінення,

Саджанці груші та яблу-

ні, як і садивний матеріал багатьох декоративних порід, більш чутливі до пошкоджень від дії етилену під час зберігання.

Отже, для зберігання садивного матеріалу в розсадницьких господарствах слід застосовувати спеціальні сховища, а в садівничих господарствах при використанні фруктосховищ-холодильників виділяти для цього окрему камеру, де й підтримували відповідний санітарний режим та таку вентиляцію, щоб в камеру з саджанцями не поступало «забрудненого» етиленом повітря,

258900, м. Умань-5,
с.-г. інститут.

НОВІ ПРЕПАРАТИ ДЛЯ ЗАХИСТУ ЯБЛУНІ

В. А. Фарафонов, кандидат с.-г. наук, головний спеціаліст радгоспу-заводу

О. М. Лапа, кандидат с.-г. наук, менеджер

Одна з найбільш складних проблем у садівництві — захист насаджень від шкідників і хвороб. В європейських країнах оптимальним рівнем затрат для захисту плодкових культур

вважають 15—20% від загальних.

Останнім часом поширюється інтегрована система захисту, де вказані затрати сягають 50—60%, але вони компенсуються більш висо-